

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого
Факультет театрального мистецтва
Кафедра театрознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
наукової роботи

Ірина ЯН

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ХУДОЖНІ КОНЦЕПЦІЇ СУЧАСНОГО МУЗИЧНОГО ТЕАТРУ
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

спеціальність 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

освітньо-наукова програма Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
(назва освітньої програми)

Київ – 2024

Розробник: РЖЕВСЬКА Майя Юріївна, доктор мистецтвознавства, професор

Викладачі: РЖЕВСЬКА М. Ю., доктор мистецтвознавства, професор

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри театрознавства протокол № 9 від «16» 10 2024 р.

Завідувач кафедри Наталія Владимірова

РПНД погоджено з гарантом освітньо-наукової програми

Старший викладач Людмила Новікова

16 10 2024 р.

Пролонговано:

На 20 __/20__ н.р.

Завідувач кафедри _____, протокол № __ від «__» __ 20__

На 20 __/20__ н.р.

Завідувач кафедри _____, протокол № __ від «__» __ 20__

На 20 __/20__ н.р.

Завідувач кафедри _____, протокол № __ від «__» __ 20__

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання			
	денна		заочна	
Характеристика навчальної дисципліни	Вибіркова			
Курс	Другий		Другий	
Семестр		II		II
Кількість кредитів -		3		3
Загальний обсяг годин -		90		90
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні			
		20		6
	Семінарські			
		10		4
	Практичні			
	Індивідуальні			
	-	-	-	-
	Лабораторні			
	-	-	-	-
Самостійна робота				
	60		80	
Вид підсумкового контролю		залік		залік

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Художні концепції сучасного музичного театру» є окреслення різноманітних підходів до створення оперних, балетних вистав, а також оперети та мюзиклу, що утворюють строкату картину музичного театру останньої третини ХХ – початку ХХІ ст.

Завдання:

- охарактеризувати множинність режисерських концепцій у сучасному оперному театрі;
- висвітлити співвідношення традиційних підходів та новаторських пошуків у балетному мистецтві;
- показати специфіку постановок мюзиклів в контексті сучасних мистецьких та організаційних підходів.

Очікувані програмні результати навчання (ПРН) за дисципліною:

ПРН 8. Розумітися на філософських аспектах пізнання закономірностей наукової і художньої творчості; основних тенденціях розвитку історії мистецтва, науковій мистецтвознавчій термінології у царині аудіовізуального мистецтва та виробництва;

ПРН 9. Знати філософські аспекти пізнання закономірностей наукової і художньої творчості; основні тенденції розвитку історії мистецтва, наукову мистецтвознавчу термінологію в сфері сценічного мистецтва і вміти її доречно й коректно використовувати.

Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Оперна режисура останньої третини ХХ – початку ХХІ ст. Regieoper (режисерська опера)	6	2	-	-	-	4	-	1	-	-	-	8
Тема 2. Postopera. Осмислення тілесності співака як одна з рушійних сил сучасної опери.	6	2	-	-	-	4	-	1	-	-	-	8
Тема 3. Сучасний оперний театр: художні та організаційні засади діяльності.	6	2	-	-	-	4	-	1	-	-	-	8
Тема 4. Оперні фестивалі: різноманітність підходів до формування концепцій.	6	2	-	-	-	4	-	-	1	-	-	8
Тема 5. Сучасна оперна режисура в осмисленні українських мистецтвознавців.	12	2	2	-	-	8	-	-	1	-	-	8
Тема 6. Новаторство в традиційних підходах до постановок балетів.	12	2	2	-	-	8	-	1	-	-	-	8
Тема 7. Радикальне новаторство в балетних виставах доби постмодернізму.	12	2	2	-	-	8	-	1	-	-	-	8
Тема 8. Сучасні проекти театру оперети.	12	2	2	-	-	8	-	-	1	-	-	8
Тема 9. Постановка мюзиклу: творчий та комерційний аспекти.	12	2	2	-	-	8	-	-	1	-	-	8
Тема 10. Художні практики музичних театрів України.	6	2	-	-	-	4	-	1	-	-	-	8
Усього годин	90	20	10	-	-	60	90	6	4			80

Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Поточне оцінювання роботи аспірантів впродовж семестру проводиться за допомогою експрес-опитування з розглядуваної теми, контрольних вправ, оцінювання виконаних індивідуальних завдань.

**Розподіл балів, які отримують аспіранти
(Усього – 100 балів)**

Поточний контроль (I семестр)										
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T10	Сума
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	70

Семестровий та підсумковий контроль

Залік – до 30 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

1. Кордовська П. «Страшна помста» Євгена Станковича: Credo, ergo sum? *The Claquers*. 28.11.2022. <https://theclaquers.com/posts/10421?fbclid=IwAR0cgB2hgCWJvt74NMGgyvWft88MI1T3ljOqxValzuRrVt9wzAKdW4d3OEk>
2. Оганезова-Григоренко О. В. Феноменологія творчого процесу артиста мюзиклу: монографія. Одеса : Астропринт, 2017. 288 с.
3. Панасюк В. Художнє та нехудожнє в системі театральних комунікацій. Харків : Акта, 2016.
4. Ржевська М. Музичний театр у мережі Internet: формотворчий та комунікативний аспекти. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2024. Вип. 139. С. 65-74. DOI: <https://doi.org/10.31318/2522-4190.2024.139.301111>
5. Станіславська К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури : монографія. Київ : НАКККіМ, 2012. 320 с.
6. Чекан Ю. Світ, котрий насправді є... Оперний театр в інфраструктурі музичного життя. Львів : Вид-во УКУ, 2024. 236 с.

7. Черкашина-Губаренко М. Оперний театр у мінливому часопросторі. Харків : Акта, 2015.
8. Щукіна Ю. Інтерпретації творів у жанрах «віденської» та української оперети режисером Юрієм Старченком // Традиції та новації у вищій архітектурній освіті / Харківська держ. акад. дизайну і мистецтв. Харків, 2018. № 5. С. 120–123.
9. Щукіна Ю. Історіографія театру музичної комедії України в контексті досліджень зарубіжного театру оперети і мюзиклу. Записки НТШ. Праці театрознавчої комісії. Т. CCLXXIII. Львів, 2020. С. 29 – 43.
10. Brown H., Rosand E., Strohm R., Noiray M, Parker R., Whittall A., Savage R., and Millington B. Opera (i) *Grove Music Online*. Edited by Deane Root. 2001. <https://doiorg.du.idm.oclc.org/10.1093/gmo/9781561592630.article.40726>
11. Novak J. Postopera: Reinventing the Voice-Body. London : Routledge, 2017. 192 p.